Dosarul nr. 21rji-569/26 Judecătoria Edineț sediul Briceni
/ 1-25155864-03-21rji-20052026/ Judecător: Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

07 iulie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În componența:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecători Ecaterina Arseni și Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către **Directorul interimar al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar principal de justiție, Anatolii Tudor**, împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.03.2026, adoptată în limitele plângerii depusă de către condamnatul **Coca Ruslan**, împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 06 noiembrie 2025 în Judecătoria Edineţ, sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Coca Ruslan împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.03.2026, s-a admis plângerea condamnatului Coca Ruslan împotriva administrației instituţiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Coca Ruslan a fost deţinut în perioada 10.06.2025-15.02.2026 în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în condiții contrare prevederilor art. 3 14

din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 250 (două sute cincizeci) zile, în calitate de condamnat.

În condiţiile art. 473[4] alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Coca Ruslan cu 25 (douăzeci și cinci) zile pentru perioada de 250 (două sute cincizeci), în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani cu statut de condamnat, calculându-se 1 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui Coca Ruslan, prin decizia Curții de Apel Bălți din 31.10.2023, cu închisoare pe un termen de 05 (cinci) ani, s-a redus cu 25 (douăzeci și cinci) zile. S-a obligat administrația instituției Penitenciare nr. 2 Lipcani să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs și recurs suplimentar *Directorul interimar al Penitenciarului nr. 2 Lipcani, comisar principal de justiție Anatolii Tudor*, prin care a solicitat casarea încheierii nominalizate supra, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Coca Ruslan.

În motivarea recursului declarat, administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani a susținut că încheierea judecătorului de instrucție este neîntemeiată și urmează a fi casată, întrucât instanța nu a apreciat corespunzător probele administrate. A arătat că raportul de evaluare a condițiilor de detenție, însoțit de planșe fotografice, demonstrează că condamnatului Coca Ruslan i-au fost asigurate condiții satisfăcătoare de detenție, inclusiv o celulă iluminată și ventilată, temperatură corespunzătoare, grup sanitar separat, acces zilnic la activități în afara celulei, facilități pentru spălarea și uscarea hainelor, asistență medicală permanentă, alimentație conform standardelor și măsuri periodice de igienizare și dezinsecție. Totodată, s-a invocat că simpla existență a unei eventuale abateri minore de la standardul de 4 m² per deținut, prevăzut de CPT, nu este suficientă pentru a constata o încălcare a art. 3 CEDO, această împrejurare urmând a fi analizată împreună cu ansamblul condițiilor de detenție. În aceste circumstanțe, administrația penitenciarului a susținut că condamnatul nu a fost supus unui tratament inuman sau degradant, iar reducerea pedepsei cu 25 de zile a fost dispusă în mod nejustificat.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, *prevăzută la art.447 Cod de procedură penală*, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată.

Verificând argumentele din recursul declarat în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, potrivit cărora,

judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17[1]) Cod procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

În fapt, Colegiul penal conchide că instanța de fond la examinarea plângerii înaintate de condamnatul Coca Ruslan împotriva administrației instituțiilor penitenciare privind condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, a respectat normele procesuale, a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanțele cauzei şi în legătură cu cele stabilite just şi întemeiat a ajuns la concluzia privind admiterea plângerii condamnatului Coca Ruslan, temei de casare a încheierii instanței de fond și respingere a plângerii condamnatului nefiind stabilit.

Conform materialelor cauzei, urmează că condamnatul Coca Ruslan s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioada 10.06.2025-15.02.2026, în total o perioadă de 250 (două sute cincizeci) zile în calitate de condamnat.

La caz, Colegiul penal arată că atât în plângerea condamnatului, cât şi în ședința de judecată condamnatul Coca Ruslan a invocat că, în Penitenciarul nr. 2 Lipcani s-a deținut în condiții inumane de detenție și anume: supraaglomerare, nu se respectă norma spațiului locativ de 4 m^2; celule populate cu diferite insecte; lipsa locului special amenajat pentru uscarea hainelor.

Potrivit raportului prezentat, condamnatul Coca Ruslan a fost deținut în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, sector de tip semiînchis, având posibilitatea de a se deplasa pe teritoriul penitenciarului în intervalul stabilit de administrație. Acesta a fost cazat în celula nr. 14, cu suprafața de 82 m^2, unde erau plasate 28 persoane. Celula era dotată cu iluminare naturală și artificială, sistem de încălzire, ventilație naturală, locuri individuale de dormit și mobilier necesar. Potrivit administrației penitenciarului, starea tehnică și sanitară a celulei era satisfăcătoare, fără necesitatea unor reparații capitale, iar temperatura în perioada rece era menținută la un nivel corespunzător.

Așadar, Colegiul penal reține că argumentele invocate de administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani în recurs nu sunt de natură să combată concluziile

instanței de fond, întrucât acestea se referă în principal la existența unor condiții individuale de detenție prezentate prin prisma situației celulei nr. 14, fără a analiza ansamblul condițiilor de detenție constatate în cadrul instituției penitenciare și efectul cumulativ al acestora asupra persoanei condamnate.

În acest sens, Colegiul penal menționează că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, aprecierea existenței unui tratament contrar art. 3 din Convenție nu poate fi realizată exclusiv prin raportare la un singur criteriu formal, ci trebuie efectuată prin examinarea cumulativă a tuturor circumstanțelor cauzei, inclusiv suprafața locativă disponibilă, gradul de aglomerare, condițiile igienico-sanitare, accesul la lumină naturală și aer, temperatura, starea mobilierului, posibilitatea de menținere a igienei personale și alte elemente relevante.

În speță, deși administrația penitenciarului a prezentat date referitoare la dotarea celulei nr. 14, acestea nu infirmă constatările rezultate din rapoartele de monitorizare efectuate de Consiliul pentru Prevenirea Torturii cu privire la condițiile generale de detenție din Penitenciarul nr. 2 Lipcani.

Colegiul penal reține că, potrivit raportului de vizită preventivă efectuat la Penitenciarul nr. 2 Lipcani la data de 19 mai 2023, au fost constatate deficiențe sistemice privind condițiile de detenție, inclusiv existența unor spații de cazare degradate, supraaglomerarea dormitoarelor, mobilier învechit, lenjerie de pat uzată, prezența insectelor, existența igrasiei în unele încăperi, insuficiența iluminării naturale și artificiale, precum și deficiențe privind condițiile sanitar-igienice.

Totodată, Colegiul penal observă că celula în care s-a aflat condamnatul Coca Ruslan avea o suprafață de 82 m² și era ocupată de 28 de persoane, ceea ce denotă acordarea unui spațiu individual de aproximativ 2,92 m² pentru fiecare deținut, sub limita minimă prevăzută de art. 225 alin. (4) Cod de executare și pct. 464 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, care stabilește că fiecărui deținut trebuie să îi fie asigurat un spațiu de cazare de cel puțin 4 m².

Colegiul penal apreciază că nerespectarea normei minime privind spațiul locativ, coroborată cu celelalte deficiențe constatate la nivelul instituției penitenciare, constituie un factor relevant în aprecierea caracterului degradant al condițiilor de detenție. Or, chiar dacă administrația penitenciarului indică existența unor condiții aparent satisfăcătoare în celula unde a fost plasat condamnatul, această împrejurare nu exclude faptul că acesta a fost deținut într-un mediu penitenciar caracterizat prin deficiențe structurale și materiale.

În ceea ce privește argumentul recurentului precum că simpla nerespectare a normei de 4 m² nu este suficientă pentru constatarea încălcării art. 3 CEDO,

Colegiul penal îl apreciază ca fiind corect în principiu, însă constată că instanța de fond nu și-a întemeiat soluția exclusiv pe acest criteriu, ci pe analiza cumulativă a condițiilor efective de detenție.

Astfel, existența unui spațiu insuficient de cazare a fost examinată împreună cu celelalte circumstanțe constatate în penitenciar, inclusiv problemele de igienă, necesitatea efectuării lucrărilor de reparație, condițiile sanitare și constatările organelor naționale de monitorizare a prevenirii torturii.

Colegiul penal mai reține că obligația statului de a asigura condiții de detenție conforme art. 3 din Convenție este una pozitivă, iar administrația penitenciară are obligația de a organiza executarea pedepselor astfel încât demnitatea persoanei condamnate să fie respectată și să nu fie supusă unor suferințe sau lipsuri care depășesc nivelul inevitabil de severitate inerent detenției.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal constată că instanța de fond în mod justificat a apreciat că perioada de detenție a condamnatului Coca Ruslan în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, cuprinsă între 10.06.2025 și 15.02.2026, a avut loc în condiții contrare exigențelor art. 3 din Convenție.

Prin urmare, reducerea pedepsei în temeiul art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală, prin aplicarea coeficientului de 1 zi reducere pentru 10 zile de detenție în condiții precare, apare ca fiind o măsură compensatorie legală și proporțională, iar argumentele administrației penitenciarului nu justifică casarea încheierii atacate.

Prin prisma celor expuse, evaluând gradul și intensitatea suferințelor suportate de condamnatul Coca Ruslan în perioada detenției în Penitenciarul nr.2 Lipcani, conducându-se de principiul proporționalității și echității, Colegiul penal constată că Coca Ruslan s-a aflat în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în condiții precare de detenție pe o perioadă de 10.06.2025- 15.02.2026, în total 250 (două sute cincizeci) zile în calitate de condamnat.

Prin urmare, termenul pedepsei definitive stabilite lui Coca Ruslan, prin decizia Curții de Apel Bălți din 31.10.2023, cu închisoare pe un termen de 05 (cinci) ani, just s-a redus cu 25 (douăzeci și cinci) zile.

În concluzie, Colegiul penal constată că instanța de fond a apreciat corect circumstanțele cauzei și a aplicat în mod legal prevederile art. 473⁴ Cod de procedură penală, stabilind existența unor condiții precare de detenție suportate de condamnatul Coca Ruslan în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, iar argumentele invocate de administrația penitenciarului în recurs nu sunt de natură să justifice casarea încheierii contestate.

Reieșind din cele expuse supra și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1), pct. 1) lit. a) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către **Directorul interimar al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar principal de justiție, Anatolii Tudor**, împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.03.2026, adoptată în ordinea art. 473^2-473^4 Cod de procedură penală în privința condamnatului **Coca Ruslan,** se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Judecători: